

Ἰανουαρίου Α΄

Ἡ κατὰ Σάρκα Περιτομὴ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α΄. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβες, Θεὸς ὢν κατ' οὐσίαν, πολυεύσπλαγχε Κύριε, καὶ Νόμον ἐκπληρῶν περιτομὴν, θελήσει καταδέχη σαρκικὴν, ἵνα παύσης τὰ σκιώδη, καὶ περιέλης τὸ κάλυμμα τῶν παθῶν ἡμῶν. Δόξα τῇ ἀγαθότητι τῇ Σῆ, δόξα τῇ εὐσπλαγχνίᾳ Σου, δόξα τῇ ἀνεκφράστῳ Λόγῳ συγκαταβάσει Σου.

Κοντάκιον.

Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ὁ τῶν ὄλων Κύριος, Περιτομὴν ὑπομένει, καὶ βροτῶν τὰ πταισμάτα, ὡς Ἄγαθος περιτέμνει· δίδωσι, τὴν σωτηρίαν σήμερον κόσμῳ· χαίρει δέ, ἐν τοῖς ὑψίστοις καὶ ὁ τοῦ Κτίστου, Ἱεράρχης καὶ φωσφόρος, ὁ θεῖος μύστης Χριστοῦ Βασίλειος.

Μεγαλυνάριον.

Σάρκα ὀκταήμερος ὡς βροτός, ὁ τῶν ὄλων Κτίστης, περιτέμνεται νομικῶς, τὴν ἐξ ἀκρασίας, ἡμῶν κακίαν τέμνων· Αὐτοῦ τὴν ἀγαθότητα μεγαλύνωμεν.

Στίχοι.

Χριστοῦ περιτμηθέντος, ἐτμήθη Νόμος·
Καὶ τοῦ Νόμου τμηθέντος, εἰσήχθη Χάρις.

* * *

Ἡ κατὰ Σάρκα Περιτομὴ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Περιτομὴν τὴν κατὰ Σάρκα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζομεν σήμερον, τὴν ὁποίαν κατεδέχθη νὰ λάβῃ φιλανθρώπως κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ παλαιοῦ Νόμου, ἵνα ἀντὶ τῆς χειροποιήτου καὶ σαρκικῆς Περιτομῆς ἀντεισάξῃ εἰς ἡμᾶς τὴν ἀχειροποίητον καὶ πνευματικὴν Περιτομὴν, ἣτοι τὸ ἅγιον Βάπτισμα.

Ταύτην, τὴν τοῦ Κυρίου Περιτομὴν, παρελάβομεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ παρὰ τῶν Ἁγίων Πατέρων νὰ πανηγυρίσωμεν κατ' ἔτος, ὡς καὶ τὴν πανηγυρίζομεν, λογιζόμενοι ταύτην ὡς μία τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν διὰ τὸν ἡμᾶς τιμήσαντα Κύριον διὰ μέσου αὐτῆς. **Δ**ιότι, καθὼς ὁ Κύριος κατεδέχθη δι' ἡμᾶς τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ Ἁγίαν Γέννησιν καὶ ἔλαβεν ὅλα τὰ ἄλλα ιδιώματα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὅσα ἦσαν ὅλως ἀδιάβλητα καὶ ἀκατηγόρητα, τοιουτρόπως δὲν ἐπησχύνθη ὁ Πανάγαθος νὰ λάβῃ καὶ τὴν Περιτομὴν.

Ἐλαβε δὲ ὁ Κύριος τὴν Περιτομὴν διὰ δύο αἰτία· **πρῶτον** μὲν, διότι ἠθέλησε νὰ ἐμφράξῃ τὰ στόματα τῶν αἰρετικῶν, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ εἴπωσιν, ὅτι δὲν ἔλαβεν ὁ Κύριος σάρκα ἀληθινὴν, ἀλλὰ κατὰ φαντασίαν (οἱ ὅποιοι ἦσαν ὁ θεομάχος Μάνης καὶ οἱ τούτου ὀπαδοὶ Μανιχαῖοι), διότι πῶς ἤθελε περιτμηθῆ, ἐὰν δὲν ἐλάμβανε σάρκα ἀληθινὴν; καὶ **δεύτερον**, ἵνα ἐπιστομίση τοὺς Ἰουδαίους, οἵτινες κατηγόρουν τὸν Κύριον, ὅτι δὲν φυλάττει τὸ Σάββατον, καὶ ὅτι παραβαίνει τὸν Νόμον, ψευδῶς συκοφαντοῦντες Αὐτόν, διότι ὁ Κύριος ἐφύλαττε τὸν Νόμον ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Περιτομὴν¹.

Διὰ τοῦτο λοιπόν, μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ ἀπὸ τῆς ἐκ Παρθένου Γεννήσεώς Του, ἠυδόκησεν ὁ Κύριος νὰ φερθῆ ὑπὸ τῆς Μητρὸς Του καὶ τοῦ Ἰωσήφ εἰς τὸν διωρισμένον ἐκεῖνον τόπον, ὅπου ἦτο συνήθεια νὰ περιτέμνονται τὰ βρέφη, ἔνθα **περιετμήθη καὶ ἔλαβε τὸ γλυκύτατον ὄνομα Ἰησοῦς**, τὸ ὁποῖον ἐκάλεσεν ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ὅτε εὐηγγέλισε τὴν Θεοτόκον, πρὸ τοῦ νὰ συλληφθῆ ὁ Κύριος ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Παρθένου, ὡς γράφει ὁ Εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς.

Μετὰ δὲ τὴν Περιτομὴν ὁ Κύριος εὐρίσκετο μετὰ τῶν γονέων Του καὶ ἔζη ἀνθρωπίνως προκόπτων καὶ αὐξάνων, τόσον κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, ὅσον καὶ κατὰ τὴν σοφίαν καὶ χάριν, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν· «Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώποις» (Λουκ. β' 52).

1. Καὶ τρίτον αἴτιον διὰ τὸ ὁποῖον περιετμήθη ὁ Κύριος προσθέτει ὁ σοφὸς Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδινός, ὅτι δηλαδή, ἂν δὲν περιετέμενο, «οὐκ ἂν ὅλως παρεδέχθη διδάσκων, ἀλλ' ἀποπεμφθεὶ ἂν ὡς ἀλλόφυλος· οὐδ' ἂν ἐπίστευσέ τις ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ προσδοκώμενος Χριστὸς ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ», διότι οἱ ἐξ Ἀβραάμ ἅπαντες σφραγίδα καὶ σημεῖον τὴν Περιτομὴν εἶχον, διαστέλλουσαν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐθνῶν (Ἑρμηνεία εἰς τὸ δ' κεφάλαιον τοῦ κατὰ Λουκᾶν).

Ἐπαυσε δὲ ὁ Κύριος τὴν Περιτομὴν καὶ λίαν εὐλόγως, κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐθύμιον, διότι ἡ Περιτομὴ τῶν Ἑβραίων προετύπου καὶ προεσήμαινε τὸ Βάπτισμα τῶν Χριστιανῶν· διότι, ὡσπερ ἐκείνη τοὺς ἐξ Ἀβραάμ ἐσφράγιζε καὶ διέστελλεν ἀπὸ παντὸς ἔθνους, οὕτω καὶ τοῦτο (τὸ Βάπτισμα δηλ.) τοὺς Χριστιανούς· καὶ καθάπερ ἐκείνη περιττὸν ἀποτεμνε τοῦ σώματος μέρος, οὕτω καὶ τὸ Βάπτισμα τὴν ἁμαρτίαν ἀποτεμνε περιττὴν ὑπάρχουσαν.

Ἐπρεπε δὲ νὰ παυθῇ ὁ **τύπος**, ἐλθόντος τοῦ **πρωτοτύπου** καὶ νὰ σιγήσῃ τὸ **μηνύον**, ἐπιστάντος τοῦ **μηνυομένου**· διότι ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν του καὶ εἶναι περιττὸν τοῦ λοιποῦ (αὐτόθι).

